

Aan:

De heer Peer (VVD)

PvdA (naam onbekend)

De heer Nagtegaal (UtrechtNu!)

In afschrift aan:

Provinciale Staten van Utrecht

Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 51 betreffende schoon drinkwater uit de kraan
Datum	25-11-2025
Documentnummer	UTSP-1399819799-18143
Contactpersoon	Mieke de Jong
Telefoonnummer	+31636569455
E-mailadres	mieke.de.jong@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	LLO
Team	WEB
Bijlagen	Geen

Geachte heer Peer, fractie PvdA en heer Nagtegaal,

Toelichting (vragensteller):

Op 1 november werd aan inwoners en ondernemers/bedrijven van de gemeenten Bunnik, De Bilt, Stichtse Vecht, Utrecht en Zeist aangeraden om tot en met 4 november hun water te koken. Er ontstond daardoor een overlast en een run op fleswater in winkels. Dit kwam door de aanwezigheid van enterokokken in een drinkwaterbron in de gemeente Utrecht. De VVD, PvdA en UtrechtNu! vinden het kwalijk en bijzonder vervelend voor de inwoners van de Provincie die hier ziek door konden worden, overlast door ondervinden en mogelijk ook kosten maken. Ook ondernemers die voor hun bedrijfsvoering leidingwater gebruiken, zoals de horeca, leidt dit tot aanzienlijke problemen. Daarom willen ondergetekende fracties graag aan de slag om voortaan beter met een incident als dit om te kunnen gaan. Daartoe dienen de volgende vragen.

Vraag:

1. Hoe heeft het kunnen gebeuren dat deze bacterie in een drinkwaterbron is aangetroffen?

Antwoord:

Vitens onderzoekt momenteel wat de oorzaak is van de besmetting.

In de memo 'Drinkwatercalamiteit regio Utrecht' ([link naar de memo Drinkwatercalamiteit regio Utrecht](#)), geven we een toelichting wat er in de nacht van vrijdag 31 oktober op 1 november is gebeurd en wat de vervolgstappen zijn. Ook beschrijven we in deze memo de rollen van de drinkwaterbedrijven, inspectie leefomgeving en transport (ILT) en de provincie.

Vraag:

2. Zijn er instrumenten waarmee iets als dit in de toekomst kan worden voorkomen?

Antwoord:

Het drinkwater in Nederland is van goede kwaliteit. De instrumenten die een drinkwaterbedrijf inzet is het periodiek inspecteren en onderhouden van het leidingnetwerk en de reinwaterkelders. Ook zijn er hygiëne voorschriften voor werknemers die onderhoud plegen aan het leidingnetwerk. Dit voorkomt niet dat er een besmetting kan optreden. Door het periodiek bemonsteren en analyseren van het drinkwater, kan een drinkwaterbedrijf bij een calamiteit tijdig maatregelen nemen. Op deze wijze heeft Vitens geopereerd.

Vraag:

3. Waren er al instrumenten waarmee dit had kunnen worden voorkomen?

Antwoord:

Zie antwoord 2.

Vraag:

4. Wat kunnen de Provinciale Staten doen om dergelijke incidenten in de toekomst te verhinderen en/of overlast te beperken?

Antwoord:

Provinciale Staten kunnen dergelijke incidenten in de toekomst niet verhinderen of overlast beperken. Zoals in de memo 'Drinkwatercalamiteit regio Utrecht' is beschreven ([link naar de regio Drinkwatercalamiteit regio Utrecht](#)), is dit niet onze rol.

Na het vaststellen van een dergelijke calamiteit gaat het crisisteam van het drinkwaterbedrijf aan de slag met communicatie, onderzoek en maatregelen.

De provincie heeft voor de waterwingebieden (waar onder andere winputten en ook enkele reinwaterkelders liggen) regels in de Omgevingsverordening opgenomen om deze functies te beschermen. We stellen voor om in de eerste komende wijziging van de Omgevingsverordening (het ontwerp ontvangt u 18 december 2025) ook vitale infrastructuur gelegen buiten de waterwingebieden (inclusief reinwaterkelders) op te nemen. Hiermee geven we derden de opdracht om in omgevingsplannen rekening te houden met deze vitale infrastructuur.

In het kader van gebiedsdossiers bespreken wij met de drinkwaterbedrijven, gemeenten en waterschappen alle risico's voor de waterwinningen en stellen daarvoor maatregelen op. Wij nemen dus als provincie onze verantwoordelijkheid ten aanzien van de bescherming.

Vraag:

5. Verder vragen de fracties zich af of de volgende maatregelen effectief en haalbaar zouden kunnen zijn.
- de aanleg door drinkwaterbedrijf (Vitens) van een (provinciale of gemeentelijke noodwatervoorraad)
 - Een noodwatervoorraad die via de leidingen kan worden aangesproken
 - Een noodwatervoorraad die uitgedeeld kan worden op strategische punten
 - Een extra test- of zuiveringsstap voor levering vanuit drinkwaterbronnen
 - Gratis waterlevering (of restitutie) aan gedupeerde inwoners/bedrijven bij zo'n incident door het drinkwater bedrijf en/of korting op water tarief (conform energie/electra).

Antwoord:

Ad a. Aanleg van een separate Nooddrinkwatervoorraad is niet mogelijk. Wel hebben alle drinkwaterbedrijven de wettelijke verplichting om een nooddrinkwatersysteem te hebben dat bij uitval van drinkwater via distributieleidingen (via de kraan) ingezet kan worden. Dit is sinds 2024 een landelijk

systeem, voor meer informatie zie hiervoor bijgaande brochure en bestuurlijke netwerkkarten van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid ([link naar brochure bestuurlijke netwerkkarten crisisbeheersing](#)).

Ad b. Dit is niet mogelijk. De distributie van nooddrinkwater verloopt uitsluitend via het hierboven beschreven leidingstelsel.

In het geval van Utrecht moest Vitens eerst zeker weten dat de leidingen schoon en veilig waren. De bacterie was namelijk aangetroffen in de reinwaterkelder, maar de oorzaak van de besmetting was nog niet vastgesteld. Daarom moest worden gewacht op de uitslagen van twee schoonwatertests voordat de drinkwaterleidingen weer konden worden gebruikt.

Ad c. Dit is het bestaande landelijke Nooddrinkwatersysteem zoals in de eerste vraag en eerdergenoemde brochure wordt beschreven.

Ad d. Vitens test drinkwaterreservoirs zoals Kanaleneiland wekelijks op kwaliteit. Het drinkwater in het reservoir voldoet al aan de normen voor drinkwater en een extra zuiveringsstap levert geen toegevoegde waarde.

Ad e. Er is geen wettelijke verplichting voor Vitens om een schadevergoeding te verstrekken aan klanten bij een kookadvies. In de algemene voorwaarden van Vitens is een artikel (19.1) opgenomen over het uitkeren van een schadevergoeding. Hierbij is een drempelbedrag van € 40 vastgesteld, wat uitsluitend geldt voor de gemaakte kosten met betrekking tot het koken van water. In vrijwel alle gevallen wordt dit bedrag niet bereikt bij het koken van water. Vitens vergoedt geen flessen water omdat het water na het koken gewoon drinkbaar is. Bewoners die menen recht te hebben op een schadevergoeding omdat hun situatie anders is, kunnen het schadeformulier invullen op de website van Vitens.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen